

ДОНИШГОҶИ МИЛЛИИ ТОЧИКИСТОН
ФАКУЛТЕТИ ТИББӢ
КАФЕДРАИ ҶАРРОҶИИ № 1

БАРНОМАИ ТАЪЛИМӢ
АЗ ФАНИИ
«БЕМОРИХОИ ҶАРРОҶӢ»

ДУШАНБЕ 2023

ДОНИШГОҶИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН
ФАКУЛТЕТИ ТИББӢ
КАФЕДРАИ ҶАРРОҶИИ № 1

БАРНОМАИ ТАЪЛИМИ
АЗ ФАНИИ
«БЕМОРИХОИ ҶАРРОҶӢ»
(барои донишҷӯёни курси 4-уми ихтисоси 79010100)

Мураттибон:

Полвонов Ш.Б. _ - доктори илмҳои тиб, профессор, мудири кафедраи «Ҷарроҳии №1»;
Кодиров А.Р. – номзади илмҳои тиб, ассистенти кафедраи «Ҷарроҳии №1»;
Эхсанов А. - номзади илмҳои тиб, ассистенти кафедраи «Ҷарроҳии №1»;
Назаров П.Х. – номзади илмҳои тиб, ассистенти кафедраи «Ҷарроҳии №1»;
Тошев Ш.А. _ - ассистенти кафедраи «Ҷарроҳии №1»;
Шарипов Қ.И.- ассистенти кафедраи «Ҷарроҳии №1».

Баррасихо:

Юлдошев М.А. - номзади илмҳои тиб, мудири кафедраи ҷарроҳии No2;
Рофиева З.Х.- доктори илмҳои тиб, профессор, мудири кафедраи акушерӣ ва гинекологияи факултети тиббии ДМТ.

Бо қарори Шӯрои илмию методии ДМТ бо протоколи № " _____ " _____ 2023 тасдиқ шуда, барои ҷоп пешниҳод шудааст.

Котиби ШИМ ДМТ

Бо қарори Шӯрои илмию методии факултети тиббии ДМТ бо протоколи No _____ аз « _____ » _____ 2 023 ва барои ҷоп пешбинӣ шудааст.

Раиси ШИМ-и факултети тиббӣ,
номзади илмҳои тиб доцент Каримова О.А

ЭЗОҲ

Барномаи кории мазкур талаботи ҳадди ақалро нисбат ба дониш ва малакаи донишҷӯёни соҳаи тиб дар соҳаи бемориҳои чарроҳӣ муқаррар мекунад. Дар барнома номгӯи бемориҳои чарроҳии системаи дилу рағҳо, ташҳис ва табобати онҳо, ки донишҷӯ бояд донанд ва малакаҳои амалиеро, ки бояд хангоми тайёрии пешаздипломӣ барои интернатура, магистратура ё ординатураи клиникӣ аз рӯи ихтисоси интихобкарда аз худ намояд, пешбинӣ менамояд.

Таълим бояд дар асоси равиши аломатии омӯзиши шароитҳои асосии патологӣ дар чарроҳӣ бошад. Дар таълими мавзӯҳои алоҳида пайваस्ताгии байни фанҳо бояд ба назар гирифта шавад. Дар ин ҷо бахшҳои зерин таълим дода мешаванд: мушкилиҳои чарроҳии бемориҳои сироятӣ ва паразитарӣ (варача, домана, сибир), донишҳои ибтидоӣ оид ба этиопатогенез, эпидемиология, ташҳис ва табобат дар ҷараёни бемориҳои сироятӣ, осеби кафаси сина, бемориҳои чарроҳии шуш, бемориҳои чарроҳии чигар ва испурч, мафҳуми амалиёти чарроҳӣ ва марҳилаҳои асосии даҳолати чарроҳӣ, асосҳои онкология ва асосҳои реаниматсия. Дохилшавӣ ва ошноии муфассал бо ин мавзӯҳо ба ниёзҳои минтақавӣ, бахусус афзоиши шумораи беморони гирифтори чунин бемориҳо вобаста аст. Муолиҷаи як қатор бемориҳои чарроҳӣ дониши этиопатогенез ва принципҳои табобати реконвалесцентиро талаб мекунад, ки дар рафти бемориҳои дарунӣ гирифта шудааст. Ин принцип хангоми сохтани программа барои хамаи участкаҳои чарроҳӣ ба назар гирифта мешавад.

Таълим ба принципҳои ҳадди аксар наздик шудан ва ҷалби донишҷӯён ба фаъолияти амалӣ асос ёфта, омӯзиши курс ба фанҳои зерин асос ёфтааст: анатомия, гистология, биология, физиология, физиологияи патологӣ, биохимия, анатомияи топографӣ, фармакология, чарроҳии умумӣ.

Зарурати таъкиди масъалаҳои омодагии пеш аз чарроҳӣ, муолиҷаи пас аз чарроҳӣ ва барқарорсозии як қатор патологияҳо аз моҳияти ихтисоси табиби оилавӣ вобаста буда, ба густариши принципҳои муттасилии ӯ ва чарроҳони беморхона мусоидат мекунад.

Мақсади асосии таълими бемориҳои ҷарроҳӣ дар курси 4-ум минбаъд аз ҷиҳати назариявӣ амиқ омӯхтани патологияҳои асосии ҷарроҳӣ, омӯзонидани донишҷӯён барои ташҳиси бемориҳои асосии ҷарроҳии, асосан патологияҳои таъҷилӣ, муайян намудани усулҳои таъбот ва пешгирии онҳо мебошад. Он ба тайёр кардани хатмкунандагон ба кори нисбатан мустақилонаи амалии табиби умумӣ - табиби оилавӣ нигаронида шудааст.

Ҳадафҳо:

1. Минбаъд мустақкам намудани донишҷӯҳои назариявӣ оид ба ҷарроҳӣ, ки дар курсҳои пештар фаро гирифтаанд.

2. Саҳм гузоштан ба фаҳмиши кофии зуҳуроти клиникӣ синдромҳои асосии ҷарроҳӣ.

3. Донишҷӯёнро бо асосҳои фаъолияти кормандони тиб дар ҳама марҳилаҳои таъботи беморони ҷарроҳӣ шинос намояд; бо имкониятҳои диагностикаӣ усулҳои лабораторӣ ва асбобҳои муоина ошно намоянд.

4. Муносибати максималии донишҷӯён ба фаъолияти амалӣ ва таълим додани қобилияти муоинаи ҳамачонибаи клиникӣ беморони ҷарроҳӣ.

5. Ташаққул додани қобилияти ҷамъбасти маълумоти бадастомадаи ташҳиси клиникӣ, лабораторӣ ва инструменталӣ барои ташҳис, гузаронидани ташҳиси дифференциалӣ, интихоби тактика ва усули таъбот.

6. Омӯзиши малакаи дуруст муайян кардани тактикаи расонидани ёри зарурии маҳаллӣ ва роҳҳои муоина ва таъботи минбаъдаи беморони патологияи шадиди ҷарроҳӣ.

7. Дар конференцияҳои тиббии клиникӣ, баҳсҳо, конференцияҳои патологоанатомӣ, муоинаҳои тиббӣ, қору фаъолият дар поликлиника, намоиши беморон дар лекцияҳо, маҷлисҳои ҷамъияти ҷарроҳон, васеъ ҷалб карда шаванд.

8. Омӯзиши малақаҳои амалии зарурии муоина ва расонидани ёри аввалиндараҷа ба беморони гирифтори патологияҳои ҷарроҳии умумӣ.

9. Нигоҳ доштани муттасилии донишҷӯи ибтидоӣ дар раванди таълим.

10. Барои тақмил додани дониши этикаи тиббӣ ва деонтология, гузаронидани дарсҳои тарбиявӣ бо иштироки фаъолоне тобеон ба ҳаёти ҷамъиятии донишҷӯ ва клиника, ҷорабинҳои маданият оммавӣ.

Машғулиятҳо аз руи усули сиклӣ гузаронда мешаванд ва аз лекцияю машғулиятҳои амалӣ иборатанд. Донишҷӯён ҳангоми дарсҳои амалӣ ба беморон назорат мекунанд,

Ҳуҷатҳои тиббиро тартиб медиҳанд, 2—3 навбатдории хатмӣ бо муаллим соатҳои бегоҳӣ ташкил карда мешаванд.

Дар давраи таҳсил барои кор дар толорҳои ҷаррохиву захмбандӣ—шӯбҳои тамиз ва фасод бояд рузҳо ҷудо карда шаванд. Донишҷӯён бояд дар амалҳои ҷаррохӣ содатарин ва маъмултарин (флебектомия, бартариф кардани омосҳои хушсифат ва ғайра) иштирок кунанд. Тавсияҳои инструктор ва майлу хоҳиши донишҷӯ дар давоми руз дар ин ё он намуни кор иштирок карданро ба назар гирифта. Барои бевосита шинос шудан бо хусусиятҳои таҳхис ва табобати баъзе патологияҳо дар асоси шартномаи байниидоравӣ дар клиникаҳои махсус бо иштироки бевоситаи кормандони шӯбҳои дахлдор як қатор машғулиятҳо гузарондан мумкин аст.

Дарачаи дониш аз руи инҳо санҷида мешавад: пурсиши шифоӣ; ҳалли масъалаҳои клиникӣ ва саволҳои тестӣ дар семинарҳо ва дарсҳои амалӣ; пурсишҳои ниҳой дар охири давра анҷом мешавад. Ба имтиҳони давлатӣ донишҷӯёне, ки аз рӯи барнома малакаҳои амалӣ ва кредити назариявиро супурдаанд, қабул карда мешаванд. Мутобиқи стандарти таҳсилоти олии тиббӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқшуда дар бораи хатми мактаби олии тиббӣ дипломи давлатӣ дода шуда, таҳассуси духтур дода мешавад. Минбаъд, пас аз хатми интернатура ё магистратураи ҷаррохӣ ба духтур иҷозат дода мешавад, ки мустакилона ҷаррохиро анҷом диҳад.

Рӯйхати маҳорат ва салоҳиятҳои амалӣ

Пас аз ба итмом расидани давраи ҷаррохӣ, донишҷӯ бояд шинос шавад:

1. Бо масъалаҳои асосии ташкили ёрии ҷаррохӣ дар муассисаҳои амбулаторӣ ва стационарӣ, аз ҷумла, бо масъалаҳои муоинаи тиббӣ, реабилитацияи баъди ҷаррохӣ, баҳодихии кобилияти меҳнат.
2. Бо пешрафти асосӣ дар таҳхиси барвақт ва натиҷаҳои табобати бемориҳои маъмултари ҷаррохӣ.

Маҳорат:

1. Ҷамъоварии анамнез, тартиб додани таърихи беморӣ ва корти амбулаторӣ, муайян кардани нақша ва таҳлили маълумоти усулҳои умумии клиникӣ, лабораторӣ ва инструменталии муоинаи беморони гирифтори бемориҳои ҷаррохӣ.

2. Барои гузоштани ташхиси муфассал, асоснок кардани он ва гузоштани ташхиси дифференциалӣ, нақшаи табобати беморро муайян кунед.

3. Дар мавриди зарурат профили муассисаи тиббиро, ки бемор бояд барои муоина ва муолиҷаи минбаъда ба он фиристода шавад, муайян намояд;

4. Донишҷӯ бояд ёри аввалин расонда тавонад ва принципҳои тактикаи пеш аз беморхонаро дар мавридҳои зерин донанд: а) хунравии пуршиддати меъдаю руда; б) хунравии беруна бо захмиҳои рағҳои асосӣ ва бофтаҳои нарм; в) шиддат ва пневмоторакси кушод; г) зарба; д) шикам шадид.

РҶҲАТИ МАҲОРАТИ АСОСИИ АМАЛӢ ВА ҚОБУЛИЯТҲОЕ, КИ ТОБЕИ БАӢДИ ХАТМИ СИКЛӢ ҶАРРОӢИИ БОЯД АЗХУД КУНАД.

Тафсир карда тавонистан : санҷиши умумии хун; таҳлили умумии пешоб; таҳлили биохимиявии хун; санҷишҳои Зимнитский ва Нечипоренко; таҳлили фазла; таҳлили муҳтавои duodenal; таҳлили шарбати меъда; хун, пешоб, кишти балғам.

Қобилияти ташхис карда тавонистан : синдромҳо ва бемориҳои маъмулӣ аз рӯи усулҳои иловагӣ: рентгенографияи қафаси сина, шикам, устухонҳои скелет; чигар, сипаршакл, ултрасадо, КТ, MRI.

Донишҷӯ бояд амалҳои зеринро иҷро карда тавонад :

- 1) тазриқҳои дохили пӯст ва дохили мушакӣ;
- 2) ба дохили варид интиқол додани ивазкунандаи хун ва воситаҳои инфузия;
- 3) бо усули экспресс муайян кардани гуруҳи хун ва омили Rh; муайян кардани номувофиқатии Rh;
- 4) боздоштани муваққатии хунравӣ (турникет гузоштан, бо ангушти рағҳо, тампонадаи захмҳо , бо фишор);
- 5) Катетеризатсияи масона бо катетерҳои нарм ва саҳт;
- 6) ворид кардани зонд ба меъда барои шустан, ғизо додан ва ҷамъоварии шарбат;
- 7) Палпацияи ғадудҳои сипаршакл ва ширӣ;
- 8) Азназаргузаронии ангушти рудаи рост ва маҳбал;
- 9) Муайян кардани набз дар канори узвҳо, гардан ва рӯй;
- 10) ҳуқнаи тозакунанда, табобатӣ ва сифонӣ анҷом диҳанд;
- 11) муайян кардани таъодули шабонарузии об;
- 12) нафаси сунъии даҳон ба даҳон , даҳон ба бинӣ;

- 13) маҳси ғайримустақими дил;
- 14) гузоштани найчай(зонди) Блейкмор;
- 15) пунксия ва дренажи пӯшидаи ковокии плевра;
- 16) биопсияи пунксияи массаҳои бофтаҳои нарм;
- 17) венесексия ;
- 18) усулҳои асосии муайян кардани гузаро будани варидҳои чуқурро азхуд намояд. иллатҳои клапанҳои варидҳои андомҳои поёни.
- 19) техникаи гузоштани бинтҳои элаستي ба андомҳои поён ва боло;
- 20) бо техникаи бастабандии шикам;
- 21) техникаи ба дасту пой гузоштани бинтҳои гач ва гачҳои оддӣ;
- 22) блокадаҳои новокаин (минтақаҳои шикастани устухонҳои кубурӣ, қабурғаҳо),
- 23) усулҳои муваққатӣ имобилизатсияи шикастани устухонҳои найчаҳо, устухонҳои кос ва сутунмӯҳра;
- 24) техникаи бастабандии окклюзивӣ барои пневмоторакс;
- 25) методологияи тайёр кардани қисмҳои узвҳои буридашуда барои интиқол .

Илова бар ин, донишҷӯ бояд ба ассистенти дуум дар чунин амалиётҳо, аз қабилӣ: коркарди аввалиндараҷаи мавзеи ҷарроҳӣ,; лапаротомия ва ревизияи узвҳои ковоки шикам; аппенэктомия; герниотомия; торакотомия; трахеостомия; бартаграф кардани массаи бофтаҳои нарми хуб ва дар айни замон мустакилона усулҳои зерини ҷаррохию ба чо меоранд: дарзҳои пушт; кушодани панаризм ; думалҳо сатҳӣ ва дабилаҳои бофтаҳои нарм.

ҶАДВАЛИ ДАРСҲОИ МАВЗҶ АЗ ФАНИ

«Бемориҳои ҷарроҳӣ».

Миқдори соатҳои умумӣ: 72 соат аз он: 48 соат лексия, 24 соат машғулиятҳои амалии аудиторӣ.

№	Рӯйхати мавзӯҳо ва бахшҳо	Шумораи соатҳо	
		Лексия	Омӯзиши амалӣ
1	Мавзӯи №1. Бемориҳои ҷарроҳии ҷарроҳии бофтаҳои нарм: фурункул, карбункул, гидраденит , лимфа -	2	3

	нитит , лимфангоит , думал, дабила . Этиопатоген - пайдоиш , клиника, ташхис ва табобат.		
2	Мавзӯи №2. Мушкилоти чарроҳии бемории захми меъда ва рӯдаи duodenal. Принсипҳои ташхис , ташхиси дифференсиалӣ , таботати консервативӣ ва чарроҳӣ. Тактикаи чарроҳӣ. Хунравӣ аз узвҳои хозима. Заҳми меъдаи чарроҳшуда пас аз ресексияи меъда. Синдроми Депенг этиопатогенез , тасниф, клиника, ташхис ва табобат. Усулҳои ёрии таъҷилӣ дар марҳилаҳои ёрии тиббӣ	2	3
3	Мавзӯи №3 Мушкилоти чарроҳии паразитӣ (барои минтақа хос) - ech i posoc с os i шушҳо , узвҳои чигар ва холигоҳи шикам, амебиаз ва ғ. Принсипҳои ташхис ва таботати чарроҳӣ . Принсипҳои ташхис ва таботати чарроҳӣ. Мушкилоти чарроҳии бемориҳои сироятӣ (барои рег и о н хос аст) - табларзаи домана, сӯхтанӣ, варача ва ғ. Принсипҳои ташхис ва таботати чарроҳӣ. Принсипҳои ташхис ва таботати чарроҳӣ.	2	3
4	Мавзӯи №4 Чурраҳои берунии шикам. Навъҳои пас аз чарроҳӣ ва камёфт чура. Ташхис, ташхиси тафрикавӣ чурра. Хусусиятҳои тактикаи чарроҳӣ. Принсипҳои омодагии пеш аз чарроҳӣ ва идоракунии пас аз чарроҳии беморон. Табоҳшавӣ ва дигар оризаҳои чурра. Ташхис, ташхиси тафрикавӣ чура.	2	3
5	Мавзӯи №5 Бемории санги сафро. Холесистити шадид . Усулҳои тадқиқот, тасниф, клиника, ташхис, дифдиагноз. Ёрии аввалин ва принсипҳои таботати консервативӣ. Таботати чарроҳӣ. Холесистити музмин . Тасниф, клиника, ташхис, ташхиси тафрикавӣ. Принсипҳои асосии терапияи консервативӣ. Оризаҳои бемории санги сафро. Таботати чарроҳӣ.	2	3

6	Мавзӯи №6 Хусусиятҳои ташхис ва ташхиси аппендисити шадид ва мушкилоҳои он. Клиника, усулҳои муосири ташхиси иловагӣ ва тактикаи ҷарроҳӣ. Перитонит. Этиопатогенез, тасниф, клиника, ташхис ва ташхис. Тайёрии пеш аз ҷарроҳӣ, принципҳои табобати ҷарроҳӣ.	2	3
7	Мавзӯи №7 шадиди рӯда. Тасниф, этиопатогенез, клиника, принципҳои табобати консервативӣ ва оперативӣ. Тактикаи ҷарроҳӣ. Мушкилоти монешавии шадиди рӯда и о n. Намудҳои махсуси гузариши шадиди рӯда. Этиопатогенез, тасниф, клиника ва принципҳои табобати консервативӣ ва ҷарроҳӣ. Тромбози шадиди мезентерикӣ. Сабабҳо, тасниф, принципҳои ташхис, профилактика ва табобат.	2	3
8	Мавзӯи №8 Бемориҳои рӯдаи ғафс. Колитҳои захмии гайримахсус, бемории Крон. Омӯсиҳои рӯдаи рост ва рӯдаи ғафс. Бемориҳои рӯдаи рост ва минтақаи regional. Бавосир, шикофҳои парапроктитӣ, фистулаи эпителиалӣ. пролапси рӯдаи рост.	2	3
9	Ҳамагӣ	16	24

ХУЛОСАИ ТАЪЛИМИ АМАЛӢ

Машгулияти амалии рақами 1

Мавзӯ: *Бемориҳои ҷарроҳии бофтаҳои нарм: фурункул, карбункул, гидраденит, лимфаденит, лимфангоит, думал, дабила. Этиопатогенез, клиника, ташхис ва табобат.*

Мақсад: шинос кардани донишҷӯён бо намудҳои асосии захмҳо, ташхиси саривақтӣ, ёрии таъҷилӣ вобаста ба намуди захм ва намуди сироят. Шиносӣ бо намудҳои табобати консервативии бемориҳои ҷарроҳии фасоди бофтаҳои нарм ва пустулҳо. Омӯзиши принципҳои асосии тадбирҳои профилактикӣ ва иммунологӣ барои пешгирии сирояти беморхонавӣ.

Ташкили тадбирҳои санитарии эпидемиологӣ дар ҳолати пайдо шудани намудҳои мушаххаси сироят.

Шиносоии донишҷӯён бо намудҳои асосии бемориҳои фасодӣ бофтаҳои нарм, ташхиси саривактӣ, ёрии таъҷилӣ вобаста ба намуди захм ва намуди сироят. Шиносой бо намудҳои табобати консервативии бемориҳои фасодии бофтаҳои нарм ва табобати ҷарроҳии бофтаҳои нарм.

Барои амалӣ намудани ҳадафи дар боло зикршуда вазифаҳои зеринро ҳал кардан лозим аст:

- Мафҳумҳои асосӣ ва таснифоти захмҳо. Омӯзиши аломатҳои асосии намудҳои гуногуни захмҳо.
- Омӯзиши морфологияи функционалии раванди захм.
- Шинос шудан бо навъҳои мушаххаси сирояти захмҳо, этиологияи беморӣ, таснифоти онҳо, ҷараёни ҷараёни сироятӣ, эпидемиологияи захмҳо ва сирояти захмҳо.
- Принсипҳо ва навъҳои табобати ҷарроҳии захмҳо вобаста ба намуди онҳо;
- Интиҳоби тактикаи табобати консервативӣ (умумӣ ва маҳаллӣ зидди бактериявӣ, зиддиилтиҳобӣ, иммуностимуляторӣ).
- Омӯзиши равандҳои асосии муолиҷаи захмҳо.
- Пешгирии рушди сирояти мушаххас ва ғайриспесифии захмҳо;
- Мафҳумҳои асосӣ ва таснифоти бемориҳои фасодии бофтаҳои нарм.
- Омӯзиши аломатҳои асосии навъҳои гуногуни бемориҳои фасодии бофтаҳои нарм.
- Шиносоии этиологияи бемориҳои фасодии бофтаҳои нарм, таснифи онҳо, рафти ҷараёни илтиҳоби сирояти, эпидемиологияи захмҳо ва сирояти захмҳо.
- Принсипҳо ва намудҳои табобати ҷарроҳии бофтаҳои нарм вобаста ба намуди бемориҳои ҷирк;
- Интиҳоби тактикаи табобати консервативӣ (умумӣ ва маҳаллӣ зидди бактериявӣ, зиддиилтиҳобӣ, иммуностимуляторӣ).
- Омӯзиши равандҳои асосии муолиҷаи бофтаҳои нарм.

Натиҷаҳои интизорӣ - донишҷӯён бояд бо намудҳои асосии захмҳо шинос шаванд. Онҳо бояд дар бораи микробиология, морфологияи функционалӣ, иммунологияи раванди захм фаҳмиши умумӣ дошта бошанд. Донишҷӯён тавсифи микроорганизмҳоро меомӯзанд, медонанд, ки чӣ гуна ташхисро дар асоси аломатҳои кардиналӣ асоснок кардан мумкин аст. Хусусиятҳои муолиҷаи захмҳоро вобаста ба хусусияти захм ва шароити ҷараёни захмҳо бояд донист.

Раванди. Шинос шудан бо принципҳо ва намудҳои таъбати ҷарроҳии захмҳо. Онҳо усули таъбат ва пешгирии навъҳои махсуси сирояти захмҳо, инчунин мушкилиҳои ҷирқро дар навъҳои гуногуни захмҳо меомӯзанд.

Донишҷӯён бояд бо навъҳои асосии бемориҳои бофтаҳои нарм ошно шаванд. Онҳо бояд дар бораи -биология, морфологияи функционалӣ, иммунологияи процесси илтиҳобӣ, сирояткунанда фаҳмиши умумӣ дошта бошанд. Донишҷӯён хусусиятҳои патогениро меомӯзанд, метавонанд ташхисро дар асоси аломатҳои кардиналӣ асоснок кунанд. Хусусиятҳои муолиҷаи захмҳоро вобаста ба характери сироятҳои ҷирқуи бофтаҳои нарм ва шароити ҷараёни захм бояд донанд. Шинос шудан бо принципҳо ва намудҳои таъбати ҷарроҳии бофтаҳои нарм.

Хулосаи ҷаласаи амалӣ:

Дониستاني мафҳумҳои асосӣ ва навъҳои асосии патогенези захмҳо, клиника ва принципҳои таъбати онҳо асоси қариб ҳама намудҳои даҳолати ҷарроҳиро ташкил медиҳанд. Намудҳои асосии сирояти ҷарроҳии ҷирқ. Дониستاني этиопатогенези захмҳо ва сирояти захмҳо, хусусиятҳо ва эпидемиологияи онҳо ташхис ва тактикаи таъбати навъҳои гуногуни захмҳоро муайян мекунад. Асосҳои микробиология, морфологияи функционалӣ ва иммунологияи раванди захм. Ҷароҳатҳои оперативӣ ва ғайриҷарроҳӣ назорати махсусро талаб мекунанд. Иммунологияи раванди захм.

Дониستاني этиология, патогенез, тасниф, клиника, принципҳои таъбат ва пешгирии намудҳои махсуси сирояти захмҳо – анаэробӣ, пӯсида, кузоз, сӯхтанӣ. Ташхиси саривақтӣ, ёрии таъҷили вобаста ба намуди сирояти захм. Тадбирҳои санитариро эпидемиологӣ ва режими санитариро гигиенӣ дар шӯъба ва шӯъба оид ба намудҳои махсуси сирояти захмҳо – анаэробӣ, пӯсида, кузоз, сӯхтанӣ, сӯхтагӣ, захмҳои газидан.

Дониستاني принципҳои пешгирии сирояти ҷарроҳӣ ё муолиҷаи сирояти захмҳои дуруст (хусусӣ ва ғайримуқаррарӣ). Таъбати ёрии аввал барои намудҳои гуногуни ҷароҳатҳо. Таъбати оқилонаи антибактериалиро ҳам умумӣ ва ҳам маҳаллӣ гузаронад. Детоксикация. Ислоҳи тағйирот дар системаи гомеостаз дар беморони гирифтори сирояти ҷирқ. Таъбати вакцина ва иммуноterapia барои анаэробӣ, пӯсида, кузоз, сӯхтанӣ, захми сибирӣ, захмҳои газидан.

Нишондодҳо ва зиддиятҳо барои таъбати ҷарроҳии захмҳои ҷирқ. Таъбати ҷарроҳии захмҳои ҷирқ. Духтани захми ҷирқу, нишондод ва зиддиятҳо. Дренаж кардани захми ҷирқ с, усулҳо ва

намудҳо . Усулҳои муосири муолиҷаи захмҳо ва сирояти захмҳо (табобати лазерӣ, терапияи UHF-MHF, табобати вакуумӣ, табобати захмҳои ултрасадо, криохирургия, UVO). Идоракунии пас аз ҷарроҳии беморон. Табобати захмҳо дар муҳити назоратшавандаи бактериявӣ .

Бемориҳои фасодии пӯст, узвҳои ғадулдо, устухонҳо, ангуштон ва дастҳо. Принсипҳои пешгирии сирояти ҷарроҳӣ ё табобати бемориҳои ҷиркуи бофтаҳои нармро донад. Кӯмаки аввалия дар намудҳои гуногуни бемориҳои фасодии бофтаҳои нарм. Табобати оқилонаи антибактериалиро ҳам умумӣ ва ҳам маҳаллӣ гузаронад. Детоксикация. Ислоҳи тағйирот дар системаи гомеостаз дар беморон бо сирояти фасодӣ.

Таҷҳизоти корҳои амалӣ : истифодаи воситаҳои техникӣ таълим, чадвалҳо, расмҳо, слайдҳо, гузаронидани амалҳо ва амалиётҳо дар ҳучраи ҷарроҳӣ ва ҳучраи либоспӯшӣ, омӯзиши динамикаи табобати захмҳо бо намоиши гурӯҳҳои гуногуни беморон. Нишон додани раванд, суратҳо ва таълимии амалиёт.

Шаклҳои санҷиши дониш, маҳорат ва малакаҳои амалӣ бо роҳи пурсиш, ҳалли масъалаҳои вазъиятӣ ва саволҳои тестӣ, таҳлил дар назди тахти беморон, дар ҳучраи захмбандӣ ва ҷарроҳӣ, тафсири натиҷаҳои тадқиқоти лабораторӣ ва инструменталӣ.

Кори мустақилонаи донишҷӯён аз такрори мавзӯҳои дахлдори анатомия, гистология, патоморфология , фармакология, микробиология, бемориҳои сироятӣ, ҷарроҳии умумӣ, кор бо адабиёти иловагӣ ва ғайра иборат аст.

Хониши тавсияшаванда :

1. Гостищев В.К. Ҷарроҳии умумӣ, Москва, 2006, 832 с.
2. Гостищев В.К. Ҷарроҳии ҷарроҳии ҷирк, М., 1996, 416 с.
3. Колесов А.П. ва дигарон, сирояти анаэробӣ дар ҷарроҳӣ. Л. 1989, 160 с. 4. Кузин М.И., сирояти захм ва захм, М., 1990, 592 с.

Машгулияти амалии № 2

Мавзӯ: *Аҳволи ҷарроҳии бемории захми меъда ва рӯдаи дувоздаҳгушта. Клиника, таърих, принсипҳои табобати консервативӣ ва ҷарроҳӣ. Тактикаи ҷарроҳӣ. Хунравӣ аз узвҳои ҳозима. Этиопатогенез , тасниф, клиника, таърих ва табобат. Ёрии таъҷилӣ дар марҳилаҳои ёрии тиббӣ.*

Мақсад: шиносӣ бо намудҳои асосии аҳволи бемории захми меъда ва рӯдаи дувоздаҳангушта, сабабҳои пайдоиши онҳо, принципҳои ташҳис. Табобати консервативӣ ва асоснокии даҳолати ҷарроҳӣ. Бо намудҳои асосии хунравӣ аз роҳи меъдаю рӯда, принципҳои ташҳис ва ёрии таъҷилии тиббӣ шинос шаванд. Табобати консервативӣ ва асоснокии даҳолати ҷарроҳӣ.

Барои амалӣ намудани ҳадафи дар боло зикргардида вазифаҳои зеринро ҳал кардан лозим аст: • Муайян кардани сатҳи дониши ибтидоии хусусиятҳои анатомия физиологӣ аз меъда ва рӯдаи дувоздаҳангушта;

• Шиносӣ бо намудҳои асосии ҷарроҳии бемориҳои захми меъда ва рӯдаи дувоздах;

• Принципҳои асосноккунии нишондодҳои табобати ҷарроҳӣ ва намудҳои он;

• Мавзӯҳои давраи пас аз ҷарроҳӣ, пешгирии оризаҳо;

• Таснифи дараҷаҳои хунравӣ;

• Аломатҳои асосии хунравии дохилӣ ва ташҳиси он;

• Принципҳои асосноккунии нишондодҳои табобати ҷарроҳӣ ва намудҳои асосии он;

• Оқибатҳо ва хатари талафоти зиёди хун;

• Нишондодҳои барои табобати трансфузионӣ ва мушкilotи гемотрансфузия;

Натиҷаҳои интизорӣ - сари вақт ошкор кардани бесамарии консервативӣ табобат дар аҳволи бемории захми меъда, зарурати ёрии таъҷилии тиббӣ хатари оқибатҳои хунравии захми захм, дуруст муайян кардани схемаи табобати консервативии зидди захми меъда.

Дар сари вақт муайян кардани шиддат, давомнокии ва ҳаҷми хунравӣ. Интиҳоби дурусти табобати гемостатикӣ - доруҳо ва гемотрансфузия. Зарурати табобати таъҷилӣ, хатарҳо ва оқибатҳои хунравӣ.

Хулосаи ҷаласаи амалӣ:

Перфоратсияи захми меъда ва захми рӯдаи дувоздаҳангушта. Клиника, ташҳис, ташҳис. Усулҳои махсуси ташҳиси суроҳии захми меъда ва дуоденалса. Интиҳоби усули даҳолати ҷарроҳӣ. Дохилшавии захм. Клиника, ташҳис, табобат. Нишондодҳо ва муқобил нишондиҳандаҳои барои ҷарроҳӣ. Пилородуоденал стенозҳо, патогенез. Тасниф. Ташҳис, нишондодҳои барои ҷарроҳӣ. Принципҳои омодагии пеш аз ҷарроҳӣ.

Барқарорсозии беморон пас аз ҷарроҳии меъда рӯдаи дувоздаҳангушта барои бемории захми меъда ва оризаҳои он.

Хунравии захми аз меъда ва рӯдаи дувоздаҳангушта. Таснифи патогенез. Клиника, диагностика, диф-диагноз. Инди - тактикаи ҷарроҳии ғайриоперативӣ дар хунравии рӯдаи дувоздаҳангушта. Табобат - консервативӣ ва оперативӣ. Нишондодҳо ва тавсияҳо барои табobati ҷарроҳии таъҷилӣ. Усулҳои эндоскопии боздоштани хунравӣ. Идоракунии пас аз ҷарроҳии беморон. Пешгирӣ.

Хунравии меъдаю рӯда аз захм ва этиологияи ғайризахм, беморӣҳое, ки бо онҳо алоқаманданд, басомади пайдоиши онҳо. Хусусиятҳои клиникаи хунравии меъдаю рӯда, дараҷаи талафоти хун. Ташхиси хунравии меъдаю рӯда. Кӯмак дар марҳилаҳои эвакуатсияи бемор. Принсипҳои табobati консервативӣ, агентҳои гемостатикӣ. Намудҳои ҷудоғонаи хунравӣ - захми стресс, хунравӣ дар гипертонияи порталӣ, синдроми Меллори -Вейс, хунравӣ аз рӯдаҳои хурд ва ғафс, бавосир, шикофҳои маъда, варамҳои рӯдаи ғафс ва ғайраташхиси тафриқавӣ хунравӣ аз роҳҳои нафас ва ҳозима ва сатҳҳои гуногуни рӯдаи меъда.

Таҷҳизоти дарси амалӣ: истифодаи воситаҳои техникаи таълим, чадвалҳо, расмҳо, слайдҳо, рентгенҳо, гузаронидани усулҳои тадқиқот дар утокҳои функционалӣ ва ҳучраи эндоскопӣ, манипуляцияҳо ва амалиётҳо дар ҳучраи ҷарроҳӣ ва либоспӯшӣ, намоиш додани аксҳо ва филмҳои таълимии амалиёт.

Шаклҳои санҷиши дониш, малака ва малақаҳои амалӣ бо роҳи пурсиш, ҳалли масъалаҳои вазъиятӣ ва саволҳои тестӣ, ташхиси дифференциалӣ, муоинаи назди бистарии беморон, намоиши натиҷаҳои ташхиси лабораторӣ ва инструменталӣ, тафсири нишондиҳандаҳои лабораторӣ, ултрасадо, рентгенография.

Корҳои мустақили донишҷӯён : такрори донишҳо аз рӯи анатомия ва физиологияи меъда ва рӯдаи дувоздаҳангушта, шароити вазнин ва табobati интенсивии онҳо, ислоҳи гомеостаз, малақаҳои амалӣ дар гузоштани найҳои меъда ва меъда, физодиҳии дохили ва парентералӣ, оморасозии беморон . барои муоинаи радиологи, иштирок дар табobati пас аз ҷарроҳӣ ё консервативии беморон, кор бо адабиёти иловагӣ.

Хониши тавсияшаванда :

1. Чарроҳии клиникӣ. Дар таҳрири В.С.Савелев , А.И.Кириенко , М.; GEOTAR-Media, 2008, Ҷилди 1 .- 864 с.
2. Кузин М.И. Бемориҳои чарроҳӣ (китоби дарсӣ), М." Тиб".2002.-784 с .
3. Курбонов К.М. Дастур оид ба чарроҳии таъҷилии узвҳои холигоҳи шикам, ш. Душанбе. 678 с .
4. Курбонов К.М. Бемориҳои чарроҳии шикам, шаҳри Душанбе. 867 с . 5. Курси лекцияҳо оид ба чарроҳии госпиталь. НУУсмонов таҳрир карда , Душанбе , 2005, 2008.
6. Дастурамал оид ба чарроҳии таъҷилии узвҳои холигоҳи шикам, Таҳрири Савельев В.С., М.1986.
7. Савельев В.С., Кириенко А.И. Бемориҳои чарроҳӣ, Т.1-2, Москва, 2006.
8. Черноусов А.Ф. Чарроҳии бемории захми меъда ва рӯдаи дувоздахум. М 1996.
9. Шорех ГП, Климович В.В. Хунравии захми gastroduodenal (тактика ва табобат), Минск, 1998. 156 с .
10. Юдин С.С. Эҷодҳои чарроҳии меъда. Москва: Медгиз , 1955, 264 с. Горбашко А.Н. Хунравии шадиди меъдаю рӯда. - М. , 1982

Машгулияти амалии № 3

Мавзӯ: *Оризаҳои чарроҳии бемориҳои паразитарӣ (барои минтақа хос) – эхинококкози шуш, ҷигар ва узвҳои шикам, амебиаз ва ғ. Принципҳои ташхис ва табобати чарроҳӣ. Принципҳои ташхис ва табобати чарроҳӣ.*

Мушкилоти чарроҳии бемориҳои сироятӣ (барои минтақа хос) – табларзаи домана, сӯхтанӣ, вараҷа ва ғ. Принципҳои ташхис ва табобати чарроҳӣ. Принципҳои ташхис ва табобати чарроҳӣ.

Мақсад: шиносии умумӣ бо этиопатогенез , клиника, принципҳои ташхис, ташхиси тафриқавӣ ва профилактикаи одам аз амебиаз. эхинококкоз , махсусан дар осеби ҷигар ва шуш. Омӯзиши оризаҳои эхинококкоз , аз кабили ифлосшавӣ, даридани ҳабоба ба рӯдаи сафро, холигоҳи шикам, бронҳо ва плевра.

Шиносии умумӣ бо этиопатогенез , клиника ва ташхиси табларзаи домана, вараҷа, сӯхтанӣ, аскаридоз , гепатитҳои вирусӣ, сили шикам. Ташхиси клиникӣ ва лаборатории мушкилиҳои ин бемориҳо. Пешгирии паҳншавии беморӣ дар

дар беморхона ва муҳити зист. Тадбирҳои афзалиятноки санитариро эпидемиологӣ.

Барои амалӣ намудани ҳадафи боло вазифаҳои зеринро ҳал кардан

лозим аст: • Омӯзиши эпидемиологияи эхинококкоз ;

- Шинос шудан бо усулҳои асосии ташҳиси беморӣ;
- Омӯзиши аломатҳои асосии клиникӣ ва арзишҳои лабораторӣ бо ва бидуни ориза;
- расонидани ёрии аввалия дар асноди эхинококкоз , таъмини дуруст муайян кардани алгоритми ташҳис ва табобати беморони паразитӣ дар беморхонаи ҷарроҳӣ;
- Омӯзиши талаботи умумии пешгирии эхинококкоз ;
- Омӯзиши эпидемиология, клиника, ташҳис , усулҳои табобат ва пешгирии амебиаз .
- Омӯзиши эпидемиологияи домана, вараҷа, сӯхтани ва ғайра ;
- Бо усулҳои асосии ташҳиси ин бемориҳо шинос шавад;
- Омӯзиши аломатҳои асосии клиникӣ ва арзишҳои лабораторӣ бо ва бидуни мушкilot;
- Таъмин намудани талаботи асосӣ ҳангоми ташҳис ва табобати беморони сироятӣ дар беморхонаи ҷарроҳӣ;
- Намудҳои асосии табобати ҷарроҳии мушкiliҳо дар беморони сироятӣ.

Натиҷаҳои интизорӣ - аз нав шинос шудан бо эхинококкоз ва амебиаз , имкониятҳои сари вақт ташҳис ва пешгирии ин касалӣ. Донишони принсипҳои ёрии таъҷилии тиббӣ ҳангоми мушкilotи хатарноки эхинококкози шуш ва чигар, амебиаз . Донишони принсипҳои ёрии таъҷилии тиббӣ ҳангоми мушкilotи барвақти шадиди эхинококкози шуш ва чигар барои ислоҳи онҳо.

Огоҳӣ аз мушкilotи ҷарроҳии хатарноки бемориҳои дар боло зикршуда бо таваҷҷӯҳи хоса ба дастурҳо ҳангоми ташҳис ва табобати бемориҳои сироятии номбаршуда. Талаботи санитариро эпидемиологӣ нисбати пайгирии ин беморон барои пешгирии паҳншавӣ. Зарурати табобати ҷарроҳӣ ҳангоми барвақт ошкор шудани мушкilot боиси натиҷаҳои хуб мегардад.

Хулосаи ҷаласаи амалӣ:

Эхинококкоз . Этиология, патогенез. Эпидемиология. Усулҳои тадқиқот. Клиника, ташҳис ва ташҳиси тафриқавӣ эхинококкоз .

барои шуш, чигар ва узвҳои шикам. Мушкилоти эхинококкоз - илтиҳобӣ, рахнашавии киста дар роҳҳои сафро, ковокии шикам, бронхҳо ва ковоки плевра ва ғайра. Клиника, ташхис ва ташхиси дифференсиалӣ. Муайян кардани нишондодҳо барои табобати ҷарроҳӣ. Принсипҳои табобати ҷарроҳӣ, химиотерапия. Амалиёти радикалӣ ва паллиативӣ. Химиотерапия, пешгӯӣҳо. Пешгирии беморӣ ва нақши табиби оилавӣ дар ин.

Амебиаз. Шаклҳои амебиаз. Мушкилоти ҷарроҳӣ - думалҳои чигар, хунравии рӯда, перфоратсияи рӯда, перитонит. Клиника, ташхис, тактикаи ҷарроҳӣ. Намудҳо ва усулҳои табобати ҷарроҳӣ (кушодани думали чигар, колостомия, резексияи рӯдаи ғафс ва ғ.). Пешгирии амебиаз ва оризаву оқибати он.

Табларзаи домана. Мушкилоти ҷарроҳӣ - суроҳии захми домана, хунравии рӯда, перитонит. Хусусиятҳои ташхис, тактикаи тиббӣ. Сабабҳо ва пешгирии мушкилот.

Бемории сили шикам. Мушкилоти бемории сили шикам (мезоаденитҳои шадид ва музмин, хунравии меъдаю рӯда, перфоратсияи захми меъда, монези рӯда, перитонит) - тактикаи ҷарроҳӣ. Табобати консервативӣ ва ҷарроҳӣ. Амалиёти паллиативӣ. Интиҳоби даҳолати ҷарроҳӣ.

Гепатити вирусӣ. Мушкилоти бармаҳал ва охири гепатити В ва С. Ташхиси тафриқавӣ зардпарвини механикӣ ва сироятӣ. Хусусиятҳои муоина ва идоракунии беморон то аниқ кардани ташхис.

Аскаридоз. Клиника ва ташхиси шаклҳои мураккаби аскаридоз (монезшавии рӯда - инвагинатсия ва гардиши рӯдаҳо, хунравии меъдаю рӯда). Тактикаи ҷарроҳӣ дар шаклҳои мураккаби аскаридоз.

Вараҷа, шаклҳои клиникӣ, хусусиятҳои эпидемиология, ташхис. Табобат ва химиопротилактика. Мушкилоти ҷарроҳӣ - шиками шадид, псевдо-аппендицит, қанда шудани испурҷ, тромбофлебети рағҳои испурҷ «Ниқобҳои ҷарроҳӣ»-и сӯхтани, шаклҳои пӯст ва висцералӣ. Хусусиятҳои ташхиси дифференсиалӣ, тактикаи тиббӣ, тадбирҳои санитарии эпидемиологӣ ва амали табиб хангоми муайян кардани беморони гирифтори сӯхтагӣ.

Таҷҳизоти дарси амалӣ: истифодаи воситаҳои техникаи таълим, чадвалҳо, расмҳо, слайдҳо, намоиши қорҳои гуногун

Истифодаи рентген, томограмма ва ташхиси ултрасадо. Истифодаи рентгенҳо, томограммаҳо ва бозёфтҳои ултрасадо.

Шаклҳои санҷиши дониш, малака ва малакаҳои амалӣ бо роҳи пурсиш, ҳалли масъалаҳои вазъиятӣ ва саволҳои тестӣ, саволҳои эпидемиологӣ, муоина дар назди бистари беморон дар ҳучраи либоспӯшӣ ва ҷарроҳӣ, тафсири натиҷаҳои тадқиқоти лабораторӣ ва инструменталӣ усулҳо, гузоштани ташхис.

Кори муस्ताкилонаи донишҷӯон аз тақрори мавзӯҳои дахлдори эпидемиология, микробиология, бемориҳои сирояти, омузиши талаботи эпидемиологӣ, омузиши давраи баъди ҷарроҳии навбатдор, кор бо адабиёти иловагӣ ва ғайра иборат аст.

Хониши тавсияшаванда:

1. Ҷарроҳии клиникӣ. Дар таҳрири В.С.Савелев , А.И.Кириенко , М.; GEOTAR-Media, 2008, Ҷилди 1 .- 864 с.
2. Кузин М.И. Бемориҳои ҷарроҳӣ (китоби дарсӣ), М." Тиб".2002.-784 с .
3. Лисицын КМ, Ревской АК ҷарроҳии таъҷилии шикам барои бемориҳои сироятӣ ва паразитарӣ. М . 1988.
4. Милонов О.Б., Госкин К.Д., Жебровский В.В., Мушкилот ва хатари пас аз ҷарроҳӣ дар ҷарроҳии шикам. М. 1990, 560 с.
5. Петровский Б.В. ва дигарон. Ҷарроҳии эхинококкоз , М.1985, 216с 6. Пўлатов А.Т. Ҷарроҳии эхинококкоз дар кўдакон, Л. 1983. 7.Савельев В.С. , Кириенко А.И. Бемориҳои ҷарроҳӣ, Т.1-2, Москва, 2006.

Машгулияти амалии № 4

Мавзӯ: *Ҷурраи берунии шикам. Навъҳои пас аз ҷарроҳӣ ва камёфт ҷура. Таъхис, таъхиси тафриқавӣ ҷурра. Хусусиятҳои тактикаи ҷарроҳӣ. Принсипҳои омодагии пеш аз ҷарроҳӣ ва идоракунии пас аз ҷарроҳии беморон. Ҷураҳои дохилӣ. Импингати ва дигар мушкилиҳои ҷурра. Таъхис, таъхиси тафриқавӣ ҷурра. Хусусиятҳои тактикаи ҷарроҳӣ. Принсипҳои омодагии пеш аз ҷарроҳӣ ва идоракунии пас аз ҷарроҳии беморон.*

Мақсад: тасаввуроти умумӣ дар бораи сабабҳои асосии чурраҳои беруна ва намудҳои асосии онҳо. Пешгирии мушкilot дар чурраи беруна. Ташҳис ва ташҳиси тафриқавӣ чурраи беруна. Омӯзиши намудҳои алоҳидаи чурраҳои беруна. Омӯзиши тактикаи ҷарроҳӣ, намудҳои герниопластика. Пешгирии такроршавии ҷура.

Андешаи умумӣ дар бораи сабабҳои асосии чурраи дохилӣ ва намудҳои асосии онҳо. Пешгирии мушкilot дар чурраи дохилӣ. Ташҳис ва ташҳиси дифференсиалӣ дар чурраи дохилӣ. Табобати оперативӣ. Пешгирии такроршавии чурраи дохилӣ.

Барои ба амал баровардани мақсади дар боло зикршуда вазифаҳои зеринро ҳал кардан лозим аст:

- Такрори анатомияи девори пеши шикам;
- Ошноӣ бо аломатҳои асосии чурраҳои беруна, махсусан бо мушкилии онҳо;
- Шинос шудан бо принципҳо ва талаботҳои асосии оmodасозии беморон ба ҷарроҳӣ;
- Дониستاني принципи маводи дарз ва интиҳоби протез барои таъмири чурра;
- Oмода кардани донишҷӯён барои барқарорсозии беморони пас аз ҷарроҳӣ.
- Такрори анатомияи девори пеши шикам ва ковокии шикам;
- Ошноӣ бо аломатҳои асосии чурраҳои дарунӣ, махсусан дар мушкилии онҳо;
- Шинос шудан бо принципҳо ва талаботҳои асосии оmodасозии беморон ба ҷарроҳӣ;
- Дониستاني принципи маводи дарз ва интиҳоби протез барои таъмири чурра;
- Oмода кардани донишҷӯён барои барқарорсозии беморони пас аз ҷарроҳӣ.

Натиҷаҳои интизорӣ - дониستاني сабабҳои асосии чурраи беруна ва кӯмак кардан ба пешгирӣ кардани онҳо. Дониستاني мушкилиҳои чурраи беруна барои табобати саривактии беморон мусоидат мекунад. Тайёрии пеш аз ҷарроҳӣ давомнокии табобати статсионарино кам мекунад. Барқарорсозии беморон сифати зиндагии онҳоро дар давраи пас аз ҷарроҳӣ беҳтар мекунад. Дониستاني сабабҳои асосии пайдоиши чурраҳои дохилӣ барои пешгирии онҳо мусоидат мекунад. Дониستاني мушкилиҳои чурра ба сари вақт мусоидат мекунад

табобати беморон. Тайёрии пеш аз чарроҳӣ давомнокии бистариро кам мекунад. Барқарорсозии беморон сифати зиндагии онҳоро дар давраи пас аз чарроҳӣ беҳтар мекунад.

Хулосаи чаласаи амалӣ:

Доктринаи умумии чура. Муайян кардани мафҳум, унсурҳои чурра, гурӯҳбандии чурра аз рӯи пайдоиш, маҳалшавӣ, рафти. Этиология ва патогенези чурра (омилҳои пешгӯинашаванда ва истехсолкунанда). Симптоматологияи умумии чурра, ташхис ва ташхис . Хусусиятҳои тасвири клиникӣ дар калонсолон ва кӯдакон. Табобати оперативӣ, принципҳои асосӣ. Тайёрии пеш аз чарроҳӣ ва маъмурияти пас аз чарроҳии беморон. Сабабҳои тақроршавии чурра.

Шаклҳои чудоғонаи чурраи шикам - чурраи хати сафед, чурраи пешоб, пайвандҳои пайҳо ва рости шикам , чурраи ноф, чурраи ноф дар калонсолон ва кӯдакон.

рӯда ва фон. Тасниф. Хусусиятҳои чурраи модарзодӣ ва молиқӣ. Ташхис ва ташхиси тафриқавии, усулҳои чарроҳии чурраи рӯда . Хусусиятҳои герниоррафия дар пиронсолон ва пиронсолон, инчунин дар занон ва кӯдакон. Хатарҳо ва мушкilot хангоми чарроҳии герниоррафия .

Навъҳои интиҳобшудаи чурраи дохилӣ. Чархҳои диафрагмастикӣ. Этиология, патогенез. Тасниф. Клиника, ташхис, табобат. Чурраи кушодагии сурхи диафрагма (лағжиш, парезофагалӣ). Тасниф, клиника, ташхис, навъҳои мудохилаи чарроҳӣ. Натиҷаҳои чарроҳӣ.

Муайян кардани чурраҳои дохилӣ, гурӯҳбандии чурраҳо аз рӯи пайдоиш, ҷойгиршавӣ, рафти. Этиология ва патогенези чурраи дохилӣ (омилҳои пешгӯинашаванда ва истехсолкунанда). Симптоматологияи умумии чурраи дохилӣ, ташхис ва ташхис . Хусусиятҳои тасвири клиникӣ дар калонсолон ва кӯдакон. Табобати оперативӣ, принципҳои асосӣ. Хусусиятҳои омодагӣ ба пеш аз чарроҳӣ ва идоракунии пас аз чарроҳии беморони гирифтори чурраи дохилӣ. Сабабҳои тақроршавии чура.

Герниҳои пас аз чарроҳӣ. Клиника, ташхис. Хусусиятҳои омодагии пеш аз чарроҳии беморони гирифтори чурраҳои калон ва азим ва беморҳои ҳамроҳи роҳи нафас ва гардиши хун. Синдроми ҷойивазкунӣ дар чурраҳои азими пас аз чарроҳӣ.

Мушкilotи чурраи шикам - мафҳумҳои асосӣ Чурраи чичшуда, намудҳои часпидан. Илтиҳоби чура. Чураҳои ислохнашаванда. Копростаз.

Хусусиятҳои омодагии пеш аз ҷарроҳии беморони гирифтори шаклҳои мураккаби ҷурра. Хусусиятҳои омодагии пеш аз ҷарроҳии беморони гирифтори шаклҳои мураккаби ҷурра. Тактикаи ҷарроҳӣ дар мушкилоти гуногун. Пешгӯихо.

Таҷҳизоти дарси амалӣ: истифода аз воситаҳои техникаи таълим, ҷадвалҳо, расмҳо, слайдҳо, намоиши гурӯҳҳои гуногуни беморон, макропрепаратҳо, маводи дӯзандагӣ, протезҳо, торҳо барои герниопластика, намоиши раванд, аксҳо ва филмҳои таълимии амалиёт.

Шаклҳои санҷиши дониш, малака ва малакаҳои амалӣ бо роҳи пурсиш, ҳалли масъалаҳои вазъиятӣ ва саволҳои тестӣ, саволҳои эпидемиологӣ, муоина дар назди бистари беморон дар ҳучраи захмбандӣ ва ҷарроҳӣ, тафсири натиҷаҳои усулҳои лабораторӣ ва тадқиқоти инструменталӣ, гузоштани таъхис.

Кори мустақилонаи донишҷӯон аз такрори мавзӯҳои дахлдори анатомия, омузиши атласи амалиёти ҷарроҳи, омузиши давраи баъди ҷарроҳии навбатдор, кор бо адабиёти иловаги ва ғайра иборат аст.

Хониши тавсияшаванда :

1. Гостицев В.К. Ҷарроҳии умумӣ, Москва, 2006, 832 с.
2. Ҷарроҳии клиникӣ. Дар таҳрири В.С.Савелев , А.И.Кириенко , М.; GEOTAR-Media, 2008, Ҷилди 1 .- 864 с.
3. Кованов В. В. ҷарроҳии оперативӣ ва анатомияи топографӣ. Москва, 1985.
4. Кузин М.И.Бемориҳои ҷарроҳӣ (китоби дарсӣ), Москва «Тиб». 2002 .- 784 с .
5. Литтман НІ ҷарроҳии оперативӣ. - М. , 1986.
6. Милонов О.Б., Тоскин К.Д., Жебровский В.В., Мушкилот ва хатари пас аз ҷарроҳӣ дар ҷарроҳии шикам. М. 1990, 560 с.
7. Рехачёв В.П. Ҷурраи пас аз ҷарроҳии вентралӣ. Диастазҳои мушакҳои рости шикам . - Архангелск. 1999. - 197 с .
8. Савельев В.С., Кириенко А.И. Бемориҳои ҷарроҳӣ, ҷ. 1-2, Москва, 2006. 9. Тимошин А.Д., Юрасов А.В., Шестаков А.Л. Табобати ҷарроҳии пахоникӣ ва пас аз ҷарроҳии девори шикам., М. Триада Х, 2003, 144. 10. Тоскин К.Д., Жебровский В.В.Гуруҳҳои девори шикам. М.Меди - _ на , 1990, 272.
11. Ҷарроҳии хусусӣ (китоби дарсӣ барои донишгоҳҳои тиббӣ), нашр. Шевченко Ю.Л., Санкт-Петербург, 1998.

Машгулияти амалии № 5

Мавзӯ: *Бемории санги сафро. Холесистити музмин . Тасниф, клиника, таъхис, таъхиси тафриқавӣ. Принципҳои асосии терапияи консервативӣ. Табобати ҷарроҳӣ. Холесистити шадид . Усулҳои тадқиқот, тасниф, клиника, таъхис, таъхис. Ёри аввалин ва принципҳои табобати консервативӣ. Табобати ҷарроҳӣ.*

Мақсад: шинос кардани донишҷӯён бо мафҳумҳои асосии бемории холелитиаз . Шиносӣ бо сабабҳои асосии холесистити музмин, усулҳои таъхиси он, тактикаи табобати консервативӣ ва оперативӣ.

Шиносӣ бо сабабҳои асосӣ ва рушди холесистити шадид , усулҳои таъхиси он, бо тактикаи табобати консервативӣ ва ҷарроҳӣ.

Донишҷӯён бо асосҳои этиопатогенези панкреатитҳои шадид ва музмин, механизмҳои панкреонекроз ва эндотоксемияи шадид , мушқилиҳои панкреатитҳои шадид. Шиносӣ бо зарурати ҷораҳои аввалиндараҷа дар табобат ва мӯтадилсозии ҷараёни минбаъдаи беморӣ. Пешгирии панкреатитҳои шадид.

Барои ба амал баровардани мақсади боло вазифаҳои зеринро ҳал кардан лозим аст:

- Такрори анатомияи системаи сафро.
 - Ташаккул додани малакаи хонандагон оид ба таърихшиносӣ, палпатсияи дурусти шикам ва дуруст муайян кардани аломатҳои маҳаллии холесистити музмин ;
 - Шинос шудан бо истифода ва самаранокии усулҳои таъхиси иловагии холесистити музмин .
 - Мушқилот ва роҳҳои табобати консервативӣ ва ҷарроҳии беморонро донанд.
- постхолецистэктомия маълумот дошта бошед .
- Такрори анатомияи системаи сафро;
 - Ташаккул додани малақаҳои хонандагон оид ба гирифтани таърихи таърих, дуруст тафаккури шикам ва дуруст муайян кардани аломатҳои маҳаллии холесистити шадид ;
 - шиносӣ бо истифода ва самаранокии усулҳои таъхиси иловагӣ дар холециститҳои шадид ;
 - Муқаддима ба семиотикаи клиникӣ холесистити шадид ;
 - Мушқилот ва роҳҳои табобати консервативӣ ва ҷарроҳии беморонро донанд;

- Хусусияти автолиз дар патогенези панкреатити шадид.
- Ташаккул додани малакаи хонандагон оид ба чамъоварии анамнез, дуруст пальпатсия қардани шикам ва дуруст муайян қардани аломатҳои маҳаллии панкреатитҳои шадид ва музмин;
- Аломатҳои асосии клиникалии беморию эътироф ва таҳлил қарда тавонанд.
- Патогенези эндотоксемия ва панкреонекроз;
- ошноӣ бо роҳҳои таъбиқ ва самаранокии усулҳои иловагии таҳқиқот;
- Шинос шудан бо фармакокинетикаи доруҳои махсус истифодашаванда дар таъбобати консервативии панкреатитҳои шадид ва музмин.
- Донишдони мушқилот ва роҳҳои таъбобати консервативӣ ва ҷарроҳии онҳо.

Натиҷаҳои интизорӣ - истифодаи имкониятҳои мавҷудаи таъхис дар холесистити музмин ба интиҳоби барвақти тактикаи ҷарроҳӣ мусоидат мекунад. Донишдони таърихи тиббии бемор ва шикаҷотҳои имкон медиҳад, ки тафаккури клиникаро дар донишҷӯёни худ инкишоф диҳад.

Истифодаи имкониятҳои мавҷудаи таъхис дар холесистити шадид ба интиҳоби барвақти тактикаи ҷарроҳӣ мусоидат мекунад. Донишдони таърихи бемор ва шикаҷотҳои барои ташаккули тафаккури клиникаи донишҷӯён мусоидат мекунад.

Мушкилии таъхис ва таъбобати панкреатитҳои шадид ва музминро дар асоси шиносӣ бо физиология ва патофизиологияи гадуи зери меъда фаҳмед, ҷараёни клиникаро арзёбӣ кунед ва душвориҳои таъбобати мушкилии беморию фаҳмед.

Хулосаи ҷаласаи амалӣ:

Лаҳзаҳои асосии этиопатогенетикии инкишофи холелитиаз ва холесистити музмин . Холесистопанкреатит шадид . Аломатҳои мушаххас. Вазифаҳо ва амали духтур дар марҳилаи пеш аз беморхона. Диагностика. Аҳамияти усулҳои инструменталӣ ва лаборатории таҳқиқот. Таъхиси дифференсиалӣ. Принсипҳои терапияи консервативӣ. Тактикаи ҷарроҳӣ. Таъбобати ҷарроҳии холесистити музмин. Шақлҳои мураккаби холесистити музмин. Пешгирии рушди синдроми постхолестестэктомия. Имкониятҳои технологияи эндоскопӣ дар таъхис ва таъбобати бемориҳои рӯдаи гадуҷо. Хусусиятҳои омодагии пеш аз ҷарроҳӣ ва таъбобати пас аз ҷарроҳии беморони гирифтори холесистити шадид .

асосии этиопатогенетикии инкишофи холесистити шадид. Холесистопанкреатит шадид. Аломатҳои мушаххас. Вазифаҳо ва амали духтур дар марҳилаи пеш аз беморхона. Ташхис. Аҳамияти усулҳои инструменталӣ ва лаборатории тадқиқот. Ташхиси дифференсиалӣ. Принсипҳои терапияи консервативӣ. Тактикаи ҷарроҳӣ. Табобати ҷарроҳии холесистити шадид . Шаклҳои мураккаби холесистити шадид . Имкониятҳои технологияи эндоскопӣ дар ташхис ва табобати бемориҳои узвҳои гадуи ихроҷ. Хусусиятҳои омодагии пеш аз ҷарроҳӣ ва табобати пас аз ҷарроҳии беморони гирифтори холесистити шадид .

Анатомо -маълумоти физиологӣ дар бораи гадуи зерӣ меъда. Этиопатогенези панкреатитҳои шадид ва музмин. Марҳилаҳои асосии инкишофи панкреатитҳои шадид. Таснифи клиникӣ ва анатомии панкреатитҳои шадид. Семиотикаи клиникӣ панкреатитҳои шадид вобаста ба шакли беморӣ. Мушкилоти панкреатити шадид, клиника, ташхис, имконоти табобат. Ташхиси клиникӣ, лабораторӣ ва инструменталӣ. Диф-диагноз. Тактикаи табобат. Принсипҳои табобати консервативӣ вобаста ба марҳилаҳои беморӣ ва мушкилот. Табобати ҷарроҳӣ Нишондодҳо барои мудохилаҳои лапаро - пикалӣ ва лапаротомӣ . Тадбирҳои ҷарроҳии хурди инвазивӣ - дренажии пӯсти фокусҳои чирк, холецистостомияи лапароскопӣ , дренажии холигоҳи халта, санитария ва дренажии холигоҳи шикам. Пешгӯиҳо. Имкониятҳои технологияи эндоскопӣ дар ташхис ва табобати бемориҳои гадуи зерӣ меъда.

Таҷҳизоти дарсҳои амалӣ: истифодаи воситаҳои техникӣ таълим, чадвалҳо, расмҳо, слайдҳо, намоиши гурӯҳҳои гуногуни беморон, натиҷаҳои ултрасадо, рентгенография, макропрепаратҳо , нишон додани раванд, аксҳо ва филмҳои таълимии амалиёт.

Шаклҳои санҷиши дониш, малака ва малакаҳои амалӣ бо роҳи пурсиш, ҳалли масъалаҳои ситуатӣ ва саволҳои тестӣ, саволҳои диф-диагностикӣ, муоина дар назди бистари беморон дар ҳучраи либоспӯшӣ ва ҷарроҳӣ, тафсири натиҷаҳои тадқиқоти лабораторӣ ва инструменталӣ, гузоштани ташхис.

Кори мустақилонаи донишҷӯон аз тақрори мавзӯҳои дахлдори анатомия ва патофизиологияи роҳҳои сафро, омузиши атласи амалиёти ҷарроҳӣ, омузиши педиатрияи баъдичароҳии навбатдор, кор бо адабиёти иловагӣ ва ғайра иборат аст.

Хониши тавсияшаванда :

1. Гулмуродов Т.Г., Муродов Ф.Х. Холесистити мураккаб . Турсунзода , 1996, 108 с.

2. Чарроҳии клиникӣ. Дар таҳрири В.С.Савелев , А.И.Кириенко , М.; GEOTAR-Media, 2008, Ҷилди 1 .- 864 с.
3. Кузин М.И.Бемориҳои чарроҳӣ (китоби дарсӣ), М. «Тиб». 2002 .- 784 с . 4.
- Қурбонов К.М. Дастур оид ба чарроҳии таъҷилии холигоҳи шикам органҳо , Душанбе. 678 с .
5. Мондор Г. Ташҳиси ёрии таъҷилӣ, SP. 1997. Ҷ. I-II.
6. Ротков И.Л., Хатогиҳои ташҳисӣ ва тактикӣ дар аппендисити шадид . Москва, 1988, 208 с.
7. Дастурамал оид ба чарроҳии таъҷилии узвҳои холигоҳи шикам, Таҳрири Савельев В.С., М.1986.
- 8.Савельев В.С., Кириенко А.И.Бемориҳои чарроҳӣ, Т.1-2, Москва, 2006.
9. Курси лексияҳо оид ба чарроҳии госпиталь. Таҳрири Н.У.Усмонов , Душанбе , 2005, 2008.
10. Ващетко РВ ва дигарон. Панкреатитҳои шадид ва осеби гадуи зерӣ меъда. СП., 2000, 320 с.
11. Чарроҳии хусусӣ (китоби дарсӣ барои донишгоҳҳои тиббӣ), нашр. Шевченко Ю.Л., Санкт-Петербург, 1998.

Машгулияти амалии № 6

Мавзӯ: *Хусусиятҳои ташҳис ва ташҳиси тафриқавӣ аппендиситҳои шадид ва мушкилиҳои он. Клиника, усулҳои муосири ташҳиси иловагӣ ва тактикаи чарроҳӣ. Перитонит. Этиопато - генезис, тасниф, клиника, ташҳис ва фарқият. Тайёрии пеш аз чарроҳӣ, асосҳои терапияи комплекси муосир ва принципҳои даҳолати чарроҳӣ.*

Мақсад: шиносӣ бо раванди асосӣ ва атипикӣи аппендиситҳои шадид ва мушкилиҳои он. Донистани хусусиятҳо дар ташҳиси аппендиситҳои шадид, инчунин дигар бемориҳои шадиди шикам.

Бо сабабҳои асосӣ ва патогенези перитонит, принципҳои ташҳис, табобати чарроҳӣ ва табобати интенсивӣ дар перитонит шинос карда шавад. Барои **ба амал баровардани ин мақсад вазифаҳои зеринро хал кардан зарур аст:**

- Тақрори анатомияи узвҳои шикам;
- Дар бораи этиология ва патогенези аппендисити шадид маълумот дошта бошад;
- Ташаккул додани малакаҳои донишҷӯён оид ба таърихшиносӣ, палпатсияи дурусти шикам ва дуруст муайян кардани аломатҳои маҳаллии аппендисити шадид;

- ошноӣ бо роҳҳои таъбиқ ва самаранокии усулҳои иловагии таҳқиқот;
- Нишондодҳо ва муқобилиятҳои даҳолати ҷаррохиҳо донанд;
- Мушқилот ва роҳҳои таъботати консервативӣ ва оперативии онҳоро донанд.
- Таснифи умумии перитонит;
- Муайян кардани сабабҳои асосии ҷараёни клиникалии шадиди перитонит ;
- Принсипҳои асосноккунии нишондодҳои таъботати ҷарроҳӣ ва намудҳои асосии он;
- Принсипҳои таъботати интенсивӣ дар перитонит
 - Хатар ва мушқилоти перитонит;

Натиҷаҳои интизорӣ - дар сурати мушқилӣ дар ташҳиси бемориҳои шикам, донишҷӯён бояд донанд, ки кай беморро барои муоина ва мушоҳидаи мутахассисон дар беморхона бистарӣ кардан лозим аст, то мушқилоти номатлуб пешгирӣ карда шавад. Донишҷӯён таърихи бемор ва шикаҷаҳои ба донишҷӯён имкон медиҳад, ки тафаккури клиникаро инкишоф диҳанд.

Сари вақт муайян кардани шиддат ва паҳншавии перитонит. Интиҳоби дурусти тактикаи нигоҳубини интенсивӣ. Шинос шудан бо принсипҳои асосии таъботати ҷарроҳӣ дар перитонит вобаста ба сабабҳои асли.

Хулосаи ҷаласаи амалӣ:

Хусусиятҳои ташҳиси аппендисити шадид. Зӯхуроти клиникалии шаклҳои атипикӣ - эмпиемаи изоваи кирмшакл, ретросекалӣ, коси хурд, зеричағарӣ , аппендисити чап. Хусусиятҳои ҷараёни клиникалии аппендисити шадид дар пиронсолон ва кӯдакон. Аппендицит ва ҳомиладорӣ. Ташҳиси тафриқавӣ байни аппендиситҳои шадид ва дигар бемориҳои шадиди ҷарроҳии узвҳои шикам ва патологияҳои акушерӣ-гинекологӣ, коликии гурда ва бемориҳои ғайриҷарроҳӣ - сироятҳои токсикӣ , энтероколит ва ғ.

Мушқилоти аппендисити шадид дар марҳилаҳои пеш аз беморхона ва беморхона. Инфилтрати аппендикулярӣ, думали периаппендикулярӣ , дабилаи ретроперитонеалӣ , думали байни рӯда , пилефлебит , думали чигар, думали субдиафрагмастикӣ , сепсис, перитонитҳои маҳаллӣ ва паҳншуда. Тактикаи ҷарроҳӣ. Барқарорсозии беморон.

Перитонит. Тасниф. Этиология, патогенез. Манзараи клиникӣ ва тағирёбии тасвири клиникӣ вобаста ба сабабҳои, ки ба Ташҳис, ташҳиси тафриқавии шаклҳои гуногуни перитонит.

Ташхис, ташхиси тафриқавӣ шаклҳои гуногуни перитонит. Принсипҳои омодагии пеш аз ҷарроҳӣ ва идоракунии пас аз ҷарроҳӣ. Вазифаҳои асосии даҳолати ҷарроҳӣ. Хатар ва мураккабии перитонит, тадбирҳои пешгирии онҳо.

Таҷҳизонидани машғулиятҳои амалӣ: истифодаи воситаҳои техникаи таълим, чадвалҳо, расмҳо, слайдҳо, намоиши гурӯҳҳои гуногуни беморон, натиҷаҳои ултрасадо, рентгенография, макропрепаратҳо, нишон додани раванд, аксҳо ва филмҳои таълимии амалиёт.

Шаклҳои санҷиши дониш, малака ва малакаҳои амалӣ бо роҳи пурсиш, ҳалли масъалаҳои вазъиятӣ ва саволҳои тестӣ, муоина дар назди бистари беморон дар ҳучраи либоспӯшӣ ва ҷарроҳӣ, тафсири натиҷаҳои тадқиқоти лабораторӣ ва инструменталӣ, ташхис.

Кори мустақилонаи донишҷӯон аз такрори мавзӯҳои дахлдори анатомия, омузиши атласи амалиёти ҷарроҳии, омузиши давраи баъди ҷарроҳии навбатдор, кор бо адабиёти иловаги ва ғайра иборат аст.

Хониши тавсияшаванда:

1. Ҷарроҳии клиникӣ. Дар таҳрири В.С.Савелев , А.И.Кириенко , М.; GEOTAR-Media, 2008, Ҷилди 1 .- 864 с.
2. Кузин М.И. Бемориҳои ҷарроҳӣ (китоби дарсӣ), М." Тиб".2002.-784 с . 3. Мондор Г. Ташхиси ёрии таъҷилӣ, SP. 1997. Ҷ. I-II.
4. Ротков И.Л., Хатогҳои ташхисӣ ва тактикӣ дар аппендисити шадид . Москва, 1988, 208 с.
5. Дастурамал оид ба ҷарроҳии таъҷилии узвҳои холигоҳи шикам, Таҳрири Савельев В.С., М.1986.
6. Савельев В.С., Кириенко А.И. Бемориҳои ҷарроҳӣ, Т.1-2, Москва, 2006.

Машғулияти амалии № 7

Мавзӯ: *Монеаи шадиди рӯда. Тасниф, этиопатогенез, клиника, принсипҳои табобати консервативӣ ва ҷарроҳӣ. Тактикаи ҷарроҳӣ. Мушкулоти монеаи шадиди рӯда. Намудҳои махсуси монеаи шадиди рӯда. Этиопатогенез, тасниф, клиника ва принсипҳои табобати консервативӣ ва оперативӣ. Ихтилоли шадиди гардиши мезентералӣ. Этиопатогенез, тасниф, клиника ва принсипҳои табобати консервативӣ ва оперативӣ.*

Максад: шинос намудани донишчӯён бо намудҳои гуногуни ногузариши шадиди рӯда (АИП), сабабҳои пайдоиши онҳо, тактикаи ташхис, алгоритми муоинаи беморон, принципҳои табобати консервативӣ ва ҷарроҳӣ, пешгирии пайдоиши онҳо.

Донишчӯёнро бо сабабҳои инкишоф, патогенез, клиника, усулҳои ташхис, тактикаи табобати консервативӣ ва ҷарроҳӣ ва пешгирии мушкилиҳои монешавии шадиди рӯда шинос кардан.

Донишчӯёнро бо сабабҳои инкишоф, патогенез, клиника, усулҳои ташхис, тактикаи табобати консервативӣ ва ҷарроҳӣ ва пешгирии ихтилоли шадиди гардиши мезентериалӣ шинос намояд.

Барои амалӣ намудани ҳадафи дар боло зикргардида вазифаҳои зеринро ҳал кардан лозим аст:

- Донистани таснифоти OCN;
- Принципҳои асосии ташхис ва ташхиси тафриқавии ин беморӣ;
- Нишондодҳо ва муқобилиятҳо барои табобати ҷарроҳӣ;
- Намудҳои асосии даҳолати ҷарроҳӣ дар OCN;
- Пешгирии мушкилиҳои пас аз ҷарроҳӣ.
- Донистани анатомия ва физиологияи рӯдаҳои хурд ва ғафс ва хусусиятҳои таъмини хуни он;
- Бо намудҳои асосии аҳволи гузариши шадиди рӯда шинос шавад;
- Шинос шудан бо этиология ва патогенези мушкилиҳои навъҳои махсуси монешавии шадиди рӯда;
- Шинос шудан бо этиология ва патогенези нокомии шадиди гардиши гардиши мезентериалӣ;
- Бо гурӯҳбандии ин бемориҳо шинос шавад;
- Донистани принципҳои асосии ташхис ва аҳамияти бозёфтҳои онҳо; • Табобати консервативӣ ва тактикаи ҷарроҳӣ.

Натиҷаҳои интизорӣ - донишчӯён бояд дар бораи раванди патологӣ, душвориҳои ташхиси он, мушкилиҳои он, зарурати бистарӣ кардани саривактӣ дар беморхона ва дар ҳолати зарурӣ мушоҳидаи динамикӣ, алгоритми ташхис, усулҳои табобат ва роҳҳои пешгирии беморӣ ва мушкилиҳои он тасаввурот дошта бошанд.

Донишчӯён бояд дар бораи мушкилиҳои монешавии шадиди рӯда, этиопатогенези онҳо, ташхис ва ташхис бо дигар бемориҳо, тасвири клиникӣ ва усулҳои табобати консервативӣ ва ҷарроҳӣ тасаввурот дошта бошанд. Этиопатогенези ихтилоли шадиди гардиши мезентериалӣ, ташхис ва ташхиси тафриқавии он маълумот дошта бошанд.

Ташхис бо дигар бемориҳо, тасвири клиникӣ ва усулҳои табобати консервативӣ ва ҷарроҳӣ.

Хулосаи ҷаласаи амалӣ:

Ногузароиши шадида рӯда (НШР). Тасниф. Омилҳои пешзамина ва истехсолкунанда. Тасвири клиникӣ. Ташхиси тафриқавӣ байни шаклҳои инфиродии НШР ва бемориҳои шадида ҷарроҳии ковокии шикам.

Принсипҳои умумии табобат. Тактикаи ҷарроҳӣ. Мақсад ва мазмуни ёрии ҷарроҳӣ - ревизияи узвҳои ковокии шикам, муайян кардани шакли монеа, арзёбии қобилияти меъда, интиҳоби ҳаҷми резекцияи меъда ҳангоми некрози он аз рӯи сатҳи монеа ва нишондод барои резекцияи ибтидоии меъда. Интиҳоби амалиёти борфарорӣ дар рӯда. Дренажи назогастралӣ . Хусусиятҳои идоракунии пас аз ҷарроҳӣ. Табобати инфузионӣ ва трансфузионӣ, назорати парези пас аз ҷарроҳии рӯда.

Хусусиятҳои асосии фарқкунандаи патогенез, зухуроти клиникӣ ва тактикаи табобатӣ дар шаклҳои динамикӣ ва механикии ногузароиши шадида рӯдаҳо. Мушкилоти ногузароиши шадида рӯда. Намудҳои асосӣ перфоратсияи рӯдаҳо ба таври некротикӣ тағйирёфта, кандашавии пурраи рӯда, перитонит, оризаҳои шуш, дилу рағҳо, шок мебошанд . Басомад, сабабҳо, патогенез, тасвири клиникӣ, ташхис, ташхиси тафриқавӣ, консервативӣ ва оперативӣ, пешгӯӣ.

Ихтилоли шадида гардиши хуни масориқавӣ. Этиология, патогенезис, тасвири клиникӣ. Ташхиси клиникӣ ва инструменталӣ. ташхиси тафриқавӣ. Тактикаи ҷарроҳӣ. Принсипҳои терапияи консервативӣ. Идоракунии пас аз ҷарроҳӣ ва барқарорсозии беморон пас аз резексияҳои васеи рӯда.

Таҷдизоти машғулиятҳои амалӣ: истифодаи воситаҳои техникаи таълим, ҷадвалҳо, расмҳо, слайдҳо, намоиши гурӯҳҳои гуногуни беморон, натиҷаҳои санҷишҳои лабораторӣ, ултрасадо, рентген, макропрепаратҳо, намоиши равандҳо, аксҳо ва филмҳои таълимии амалиёт.

Шаклҳои санҷиши дониш, малака ва малақаҳои амалӣ бо роҳи пурсиш, ҳалли масъалаҳои ситуатӣ ва саволҳои тестӣ, саволҳои ташхиси тафриқавӣ, муоина дар назди бистари беморон дар ҳучраи либоспӯшӣ ва ҷарроҳӣ, тафсири натиҷаҳои тадқиқоти лабораторӣ ва инструменталӣ усулҳо, гузоштани ташхис.

1. Абӯалӣ ибни Сино чӣ қор қард ба ОСН занг мезанад?

2. Абӯалӣ ибни Сино ва таснифоти ОСН.
3. Шумо чиро медонед, ки омилҳои пешгирикунандаи НШР мебошанд? 4. Омилҳои тавлидкунандаи НШР чиро медонед? 5. Таснифи НШР -ро гӯед.
6. Кадом шаклҳои странгуляцияи НШР-ро медонед? 7. Монсаи динамикии руда чист?
8. Кадом аломатҳои рентгенологии НШР -ро медонед? 9. Дар бораи тасвири ултрасадо дар НШР нақл кунед.
10. Усулҳои инструменталии тадқиқот
11. Аломатҳои беморхонаҳои Склярлов , Цоге-Мантеуфель , Кивул ва Обухов чӣ гуна муайян карда мешаванд?
12. Табобати консервативии НШР. 13. Табобати оперативии НШР.
14. Усулҳои интубатсияи рӯдаҳо дар НШР.
15. Зиндагии бофтаи рӯдаро чӣ тавр муайян мекунед? 16. Идоракунии пас аз ҷарроҳии беморони гирифтори НШР?

Кори мустақилонаи донишҷӯён аз такрори мавзӯҳои дахлдори анатомия ва патофизиологияи узвҳои шикам, шароити вазнини ҷарроҳӣ, терапияи интенсивӣ, ислоҳи гомеостаз, ғизои энтералӣ ва парентералӣ, омӯзиши атласи амалиёти ҷарроҳӣ, омӯзиши давраи пас аз ҷарроҳии навбатдорӣ иборат аст. , кор бо адабиёти иловагӣ ва ғайра .

Хониши тавсияшаванда:

1. Ҷарроҳии клиникӣ. Дар таҳрири В.С.Савелев , А.И.Кириенко , М.; GEOTAR-Media, 2008, Ҷилди 1 .- 864 с.
2. Кузин М.И.Бемориҳои ҷарроҳӣ (китоби дарсӣ), М. «Тиб». 2002 .- 784 с . 3. Қурбонов К.М. Дастур оид ба ҷарроҳии таъҷилии холигоҳи шикам органҳо , Душанбе. 678 с .
4. Ҷарроҳии таъҷилии сина ва шикам. Дастур барои духтурон. Таҳрири Л.Н.Бисенков , П.Н.Зубарев , С . Петербург: Гиппократ, 2002. - 512.
5. Нечаев Е.А., Бисенков А.А. Заҳмҳои торакои шикам, С.П., 1995, 160 с.
6. Мондор Г. Ташхиси ёрии таъҷилӣ, SP. 1997. Ҷ. I-II.
7. Петров В.П., Ерюхин И.А. Мақсади рӯдаҳо, М. 1986, 288 с.

9. Савелев В.С., Кириенко А.И. Бемориҳои чарроҳӣ, Т.1-2, Москва, 2006. 10. Шапошников ЮГ ва дигарон. Чароҳатҳои шикам М., 1986. 256 с.
11. Чарроҳии хусусӣ (китоби дарсӣ барои донишгоҳҳои тиббӣ), нашр. Шевченко Ю.Л., Санкт-Петербург, 1998.

Машгулияти амалии № 8

Мавзӯ: *Бемориҳои рӯдаи рӯда. Проллапси рӯдаи рост. Омосҳои рӯдаи рост ва рӯдаи рӯда. Бемориҳои рӯдаи рост ва минтақаи чатан. Бавосир, фиссурҳо, парапроктит, фистулаи эпителиалӣ.*

Мақсад: шиносӣ бо навъҳои асосии бемориҳои дар боло зикршуда. Омӯзиши усулҳои ташхис ва муайян кардани роҳҳои табобати консервативӣ ва оперативӣ. Барои шинос шудан бо сабабҳо ва намудҳои асосии варамҳои бад ва бадсифати рӯдаи рӯда. Роҳҳои ташхиси барвақтӣ ва пешгирии бемориҳо, диспансеризацияи беморон. Ташкили мониторинг ва мониторинги онкологӣ дар байни беморони зери хатар.

Бо намудҳои асосии бемориҳои дар боло зикршуда шинос шудан. Бо сабабҳои асосии пайдоиш ва патогенези онҳо шинос шавад. Тасвири клиникаи бемориҳо. Омӯзиши усулҳои ташхис ва муайян кардани роҳҳои табобати консервативӣ ва оперативӣ. Роҳҳои ташхиси мусоид ва пешгирии бемориҳо.

Барои амалӣ намудани ҳадафи боло вазифаҳои зеринро ҳал кардан лозим аст :

- Намудҳои асосии бемориҳои рӯдаи ғафс, этиопатогенези онҳо, клиникӣ расм;
- Намудҳои варамҳои бад ва бадсифати рӯдаи ғафс
- усулҳои асосии муоинаи беморон ва натиҷаҳои онҳо дар муайян намудани усули ташхис ва табобат;
- Принципҳои умумии оморасозии бемор ба чарроҳии рӯдаи рост ва рӯдаи рӯдаи ғафс;
 - Намудҳои варамҳои бад ва бадсифати рӯдаи рост ва рӯдаи ғафс;
 - Усулҳои асосии табобати радикалӣ ва паллиативии варамҳои шадид;
 - Диспансеризатсияи беморони гирифтори бемориҳои пеш аз саратони рӯдаи рост ва рӯдаи рӯда;
 - Сабабҳо ва патогенези бавосир, шикофҳо, парапроктит ва фистулаи эпителиалӣ.

- Клиника, ташхис, тафриқавӣ
- Принципҳои умумии оmodасозии беморон ба чарроҳии рӯдаи рост;
- Усулҳои асосии табобати бемориҳо;
- Мушкилоти бемориҳои рӯдаи рӯда, табобат ва роҳҳои пешгирии бемориҳо.

Нагиҷаҳои интизорӣ - донишҷӯён усулҳои муоинаи беморони гирифтори бемориҳои рӯдаи рост ва рӯдаи ғафсро меомӯзанд. Омӯзиши таърихи тиббии бемор ва шикоятҳо барои муайян кардани ташхис ва фарқ кардани бемориҳои гуногун, инчунин дар муайян кардани тактикаи минбаъдаи табобат кӯмак мекунад.

Донишҷӯён бо усулҳои ташхиси клиникии бемориҳои рӯдаи рост ва перианалӣ маълумот мегиранд. Баррасии таърихи тиббии бемор ва шикоятҳо барои муайян кардани ҷи гуна ташхис ва фарқ кардани бемориҳои гуногун, инчунин дар муайян кардани тактикаи минбаъдаи табобат муфид аст.

Хулосаи ҷаласаи амалӣ:

Колитҳои захми захми ғайримуқаррарӣ. Этиология, патогенез. Клиника, ташхис, табобати консервативӣ. Нишондодҳо барои чарроҳӣ.

Бемории Гиршбрунг. Этиопатогенез. Клиника. Ташхис, ташхис. Табобат.

Полипҳо ва полипозии рӯдаи ғафс. Ташхис, табобат. Нишондодҳо ва зиддиятҳо барои чарроҳӣ. Саратони рӯдаи ғафс. Омилҳои пешгирикунанда ва бемориҳои пеш аз саратон. Клиника. Ташхис. Табобат. Намудҳои даҳолати чарроҳӣ. Пропалси рӯдаи рост. Этиология, патогенез. Дарачаи пропалси рӯдаи рост ва дарачаи норасоии сфинктер. Клиника, ташхис. Нишондодҳо барои табобати чарроҳӣ.

Пеш аз саратон ва саратони рӯдаи рост ва рӯдаи рӯда. Таснифи клиникӣ. Клиника, ташхис ва ташхиси дифференсиалӣ. Нишондодҳо барои табобати чарроҳӣ.

Бавосир. Этиопатогенез. Тасниф. Клиника, ташхис, ташхиси тафриқавӣ. Табобати консервативӣ ва чарроҳӣ. Тромбофлебити шадид ва тромбози гирехҳои геморроидалӣ: клиника, ташхис, диф - диагностика. Табобати консервативӣ ва оперативӣ.

Фиссураҳои пешина. Этиопатогенез. Клиника, ташхис, диагностика. Табобати консервативӣ ва чарроҳӣ.

Гузариши фистули эпителиалӣ. Этиопатогенез. Клиника, ташхис, дифдиагноз. Табобати консервативӣ ва чарроҳӣ.

Парапроктити шадид. Тасниф. Клиника, ташхис, табобат. Парапроктити музмин (фистулаи ректалӣ). Клиника, ташхис ва табобат. Интихоби усули чарроҳӣ вобаста ба намуди фистула.

Полипҳо ва полипозии рӯдаи ғафс. Ташхис, табобат. Нишондодҳо ва зиддиятҳо барои чарроҳӣ. Саратони рӯдаи рӯда. Омилҳои пешгирикунанда ва бемориҳои пеш аз саратон. Клиника. Ташхис. Табобат. Намудҳои даҳолати чарроҳӣ.

Таҷҳизоти машғулиятҳои амалӣ: истифодаи воситаҳои техникаи таълим, чадвалҳо, расмҳо, диапозитивҳо, рентгенҳо, намоиши беморон ва амалиёти чарроҳӣ дар хучраи чарроҳӣ ва захмбандӣ, намоиши аксҳо ва филмҳои таълимии чарроҳӣ, нишондодҳои санҷишҳои лабораторӣ, усулҳои гузаронидан. тадқиқот дар утокҳои функционалӣ ва дар кабинети колоскопия ва ректоскопия.

Шаклҳои санҷиши дониш, малака ва малакаҳои амалӣ бо роҳи пурсиш, ҳалли масъалаҳои вазъиятӣ ва саволҳои тестӣ, омӯзиши натиҷаҳои таҳқиқоти лабораторӣ ва инструменталӣ, ташхиси дифференциалӣ, муоинаи назди бистари беморон.

Қорҳои мустақилонаи донишҷӯён: такрори донишҳо аз рӯи анатомияи рӯдаи рост, омӯзиши усулҳои гузоштани клизма, муоинаи клиникӣ, интихоби парҳез ва қор, иштирок дар табобати пас аз чарроҳӣ ё консервативии беморони навбатдор, қор бо адабиёти иловагӣ,

Хониши тавсияшаванда:

1. Атласи амалиёти онкологӣ, ред. аз ҷониби ВЕ Петерсон, 1987. 536 с . 2. Гостищев В.К. Чарроҳии умумӣ, Москва, 2006, 832 с.
3. Чарроҳии клиникӣ. Дар таҳрири В.С.Савелев , А.И.Кириенко , М.; GEOTAR-Media, 2008, Ҷилди 1 .- 864 с.
4. Кузин М.И. Бемориҳои чарроҳӣ (китоби дарсӣ), М." Тиб".2002.-784 с .
5. Савельев В.С ., Кириенко А.И. Бемориҳои чарроҳӣ, Т.1-2, Москва, 2006.
6. Савельев В.С 80 лекция оид ба чарроҳӣ. Москва: Литера , 2008. - 912 с .

Рӯйхати истинодҳои асосӣ

1. Гостищев В.К. Чарроҳии умумӣ, Москва, 2006, 832 с . 2. Кузин М.И. Бемориҳои чарроҳӣ(китоби дарсӣ), М." Тиб".2002.-784 с .

3. Курси лекцияҳо оид ба ҷарроҳии госпиталь. Таҳрири Н.У.Усмонов , Душанбе , 2005, 2008.
4. Савельев В.С., Кириенко А.И. Бемориҳои ҷарроҳӣ, Т.1-2, Москва, 2006.
5. Ҷарроҳии умумӣ, ҷилди. I-II, нашр. аз ҷониби Зубарев П.К., Литкин М.И., С. Петербург, 2000.
6. Петровский Б.В. Бемориҳои ҷарроҳӣ (китоби дарсӣ). М , 1980.
7. Дастурамал оид ба ҷарроҳии таъҷилии узвҳои холигоҳи шикам, Таҳрири Савельев В.С., М.1986.
8. Ҷарроҳии хусусӣ (китоби дарсӣ барои донишгоҳҳои тиббӣ), нашр. Шевченко Ю.Л., Санкт-Петербург, 1998.

Рӯйхати адабиёти иловагӣ

1. Атласи амалиёти онкологӣ. Таҳрири ВЕ Петерсон, 1987. 536 с .
2. Бисенков Л.Н., Попов В.И., Шалаев С.А. Ҷарроҳии вайроншавии шадиди шуш. - Петербург, 2003, 400 с.
3. Брусов П.Г., Нечаев ЕА. Ҷарроҳии майдони ҳарбӣ. - М . 1996.
4. Вагнер ЕА ҷарроҳии ҷароҳатҳои қафаси сина. - М .1981.
5. Вагнер Е.А. Ҷарроҳии ҷароҳатҳои яқҷояи қафаси сина ва шикам. М . 1989.
6. Ващетко РВ ва дигарон. Панкреатитҳои шадид ва осеби гадуи зери меъда. СП., 2000, 320 с.
7. Войно-Ясенецкий В.Ф. Эскизҳои ҷарроҳии чирки Санкт-Петербург, 2000, 704 с, бемор.
8. Гостищев В.К. Ҷарроҳии чирк, Дастурамал барои табибон, Москва, 1996, 416 с.
9. Гостищев Табобати оперативии шаклҳои харобиовари маститҳои ширдихӣ. – М., Тибб, 1986.
10. Горбашко А.Н. Хунравии шадиди меъдаю руда. - М. , 1982.
11. Гулмуродов Т.Г., Муродов Ф.Х. Холесистити мураккаб. Турсунзода , 1996, 108 с.
12. Ерюхин И.А. Монеаи рӯда, СП., 1999. 420с.
13. Женчевский Р.А. Бемориҳои спастикӣ, М., 1989, 192 с.
14. Колесов А.П. ва дигарон, сирояти анаэробӣ дар ҷарроҳӣ. Л. _ 1989. 160 с .
15. Кузин М.И. Инфексияи захм ва захм, М., 1990. 592 с .
16. Милонов О.Б., Тоскин К.Д., Жебровский В.В., Мушкилоти баъдичароҳӣ ва хатарҳо дар ҷарроҳии шикам. М. 1990, 560 с.
17. Ҷарроҳии клиникӣ. Таҳрири Р.Конден ва Л.Найхус, М. 1998, 716 саҳ.

18. Чарроҳии клиникӣ. Дар таҳрири В.С.Савельев , А.И.Кириенко , М.; GEOTAR-Media, 2008, Ҷилди 1 .- 864 с.
19. Кованов В В Чарроҳии оперативӣ ва анатомияи топографӣ. нашри 2. - М. , 1985.
20. 80 лекция оид ба чарроҳӣ. Дар таҳти таҳрири умумии В.С.Савелиев . - Маскав: Литера-тура , 2008. - 912 с .
21. Лисицын КМ, Раевской А.К. чарроҳии таъҷилии шикам барои касалиҳои сирояткунанда ва паразитарӣ. М. , 1988
22. Литтман НІ чарроҳии оперативӣ. - М. , 1986.
23. Лопухин И.С., Савельев ба номи чарроҳӣ. Дастурнамал барои духтурон ва донишҷӯён. - М. , 1997.
24. Мазаев Н.П ва дигарон. Норасоии музмини венавии дасту пойҳо, М. Медицина, 1987. 256 с .
25. Макаренко Т.П., Харимонов Л.Г., Богданов А.В. Идоракунии беморони чарроҳии умумӣ дар давраи пас аз чарроҳӣ. - М. , 1989.
26. Михельсон В.А., Маневич А. Асосҳои реаниматсия ва анестезиол - ги . - М. , 1992
27. Милонов О.Б., Тоскин К.Д., Жебровский В.В., Мушкилоти баъдичароҳӣ ва хатарҳо дар чарроҳии шикам. М. 1990, 560 с.
28. Мондор Г. Ташхиси ёрии таъҷилӣ, SP. 1997. Ҷ. I-PI.
29. Бисенкова Л.Н., Зубарева П.Н., чарроҳии таъҷилии қафаси сина ва шикам. Дастур барои духтурон. SPb .: Гиппократ, 2002. - 512.
30. Нечаев Е.А., Бисенков А.А. Заҳмҳои торақои шикам, С.П., 1995, 160 с.
31. Струкова А.И., Перитонити шадиди рехташуда. Москва, 1987, 288 с. 32. Петров В.П., Ерюхин И.А. Монеаи рӯда, М. 1986, 288 с. 33. Петровский Б.В. ва дигарон. Чарроҳии эхинококкоз , М.1985, 216с
34. Покровский А.В.Беморҳои аорта ва шоҳаҳои он. М . 1979. 328 с . 35. Попов В.А.Перитонит, 1985, Л. 232 с.
36. Попов В.А.Панарисиус , М., 1986.
37. Пўлотов А.Т.Чарроҳии эхинококкози кўдакон, Л. 1983.
38. Путов Н.Ф., Федосеев Г.В. Дастур оид ба пульмонология. - Л., Медицина » , 1976;
39. Рябов Г.А. Шароити вазнини чарроҳӣ. - М ., 1974. - М ., 1989. 40. Ротков И.Л., Хатогҳои ташхисӣ ва тактиқӣ дар ап - пендисити шадид . Москва, 1988, 208 с.
41. Бураковский В.И. чарроҳии дилу рағ (дастур барои табибон), 1998.

42. Тимошин А.Д., Юрасов А.В., Шестаков А.Л. Табобати чарроҳии чурраи пахоникӣ ва пас аз чарроҳии девори шикам. - М. Триада X, 2003, 144.
43. Госкин К.Д., Жебровский В.В. Чурраи девори шикам. М. Меди -на , 1990, 272.
44. Толузаков В.Л., Егиазарян В.Ф. Табобати консервативии фасодии шадиди шуш. - Л., «Гиб», 1984;
45. Усолцева Е.В. , Машкара ҚВ «Чарроҳии даст», М., 1978.
46. Усмонов Н.У. Ташхис ва табобати чарроҳии шаклҳои мураккаби эхинококкози шуш . Душанбе, « Матбуот », 2004. - 184 с .
47. Флебология (дастур барои духтурон), нашр. аз ҷониби Савельев ВСМ 2001, 352 саҳ. 48. Хартиг В. Терапияи муосири инфузионӣ ва ғизодихии парентералӣ. - М ., 1982. 49. Ҳеглин У, Муоинаи чарроҳӣ, М.1991, 464 с .
50. Чарроҳии сурхча (дастур барои табибон) нашр. Черноусов ва дигарон. М. 2000, 352 с.
51. Чарроҳии шуш ва плевра (дастур барои табибон) ред. аз ҷониби И.С.Колесников . Л. _ 1988. 528 с .
52. Черноусов А.Ф. чарроҳии касалиҳои захми меъда ва рудаи дувоздахум. М 1996. 53. Шалимов А.А., Сухарев И.И. Чарроҳии рағҳо. Киев. 1984, 256 с .
54. Шапошников Ю.Г ва дигарон. Чароҳатҳои шикам М., 1986. 256 с .
55. Шорох ГП, Климович В.В. Хунравии захми gastroduodenal (тактика ва табобат), Минск, 1998. 156с.